

انتشارات رامان سخن

سرشامه	اسکندری، علی، ۱۳۶۶--
عنوان و نام پدید آور	۱۰۰ نکته در مخاطب‌شناسی کودک / علی اسکندری.
منشورات نشر	تهران: امان سخن، ۱۴۰۳.
منشورات ظاهری	۷۲ ص.
شابک	۹۷۸-۶۲۲ ۵۳۹۱-۵۷-۴
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه: ص. ۷۰-۷۲.
عنوان گسترده	صد نکته در مخاطب‌شناسی کودک.
طرح جلد	پریسا گل بابائیان
ویراستار	زینا عزیزی
موضوع	کودکان -- رشد -- جنبه‌های روان‌شناسی Children -- Growth -- Psychological aspects رسانه‌های گروهی و کودکان Mass media and children تلویزیون -- برنامه‌های کودکان Children's television programs رسانه‌های گروهی کودکان Children's mass media
رده بندی کنگره	BF۷۱۷:
رده بندی دیویی	۱۵۵/۴۱۸:
شماره کتابشناسی ملی	۹۸۰۱۴۳۴:
اطلاعات رکورده کتابشناسی	هیا

آدرس: تهران خیابان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین

تلفن: ۰۹۳۶۵۹۵۶۰۶۸

نام کتاب: ۱۰۰ نکته در مخاطب‌شناسی کودک

نویسنده: علی اسکندری

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۳۹۱-۵۷-۴

انتشارات: تهران امان سخن // چاپ: بهصورت //

نوبت چاپ: یکم، پاییز ۱۴۰۳

تیراژ: ۱۰۰ نسخه // قیمت ۱۶۰۰۰۰ تومان

تمام حق و حقوق این کتاب برای مولف محفوظ می‌باشد.

فهرست

۴.....	مقدمه
۶.....	کلیات
۷.....	رشد شناختی
۲۰.....	رشد جسمانی
۲۶.....	رشد اجتماعی
۳۱.....	رشد هیجانی
۴۶.....	رشد زبان
۵۴.....	رشد اصول اخلاقی

مقدمه

امروزه رسانه‌ها نقش بی‌بدیلی در تربیت نسل آینده و به‌خصوص کودکان ایفا می‌کنند. از این رو بسیاری بر این باورند که امروزه تحت تأثیر پیام رسانه‌ای کودک دیگری در حال تکوین است. کودکی متفاوت از نسل قبل که هرگز چنین جامعه‌پذیری رسانه‌ای نداشته است. از سوی دیگر باور به ضرورت تعلیم و تربیت کودک و نقش آن در استمرار و بقای حیات معنوی یک جامعه بر هیچ‌کس پوشیده نبوده و ضرورت تربیت نیروی انسانی ماهر و متفکر از مهم‌ترین اهداف هر جامعه‌ای به حساب می‌آید. این دو ضرورت در کنار آسیب‌پذیر بودن کودکان در برابر پیام‌های رسانه‌ای نسبت به دیگر گروه‌های سنی اهمیت مخاطب‌شناسی کودک را بیش از پیش نشان می‌دهد. در میان رسانه‌ها تلویزیون، به دلیل برخورداری از ویژگی‌های خاص بیشترین میزان مخاطب را به خود اختصاص داده است. لذا دقت در نوع برنامه‌سازی با پیش‌زمینه شناخت مخاطب می‌تواند تأثیر مثبتی بر کودکان داشته باشد. (رایس، ۱۳۸۹: ۲۸۷)

تلویزیون از سه طریق می‌تواند نقش مثبت در پرورش كودكانی فرهیخته و مسئول در برابر اجتماع داشته باشد: ۱- فعالیت‌هایی كه به شكل خاص طراحی شده‌اند. ۲- آموزش مستقیم ۳- برنامه‌های سرگرم كننده غیرواقعی. برنامه‌سازان حوزه كودك به دلیل ارتباط وثیقی كه با قشر كودك دارند به جهت ارتقاء سطح کیفی برنامه‌سازی نیازمند اطلاعاتی در این زمینه و مباحثی در باب برنامه‌های تلویزیونی كودك هستند. از این رو در وهله اول باید تعریف دقیقی از مخاطبان خود داشته باشد. ویژگی‌های شناختی، عاطفی و اجتماعی كودكان سنین مختلف را بشناسند و روند برنامه‌سازی را با این ویژگی‌ها منطبق سازند. (جنانی افشار، ۱۳۸۲، ۲۱۹) بر این اساس می‌توان گفت هدف اصلی این پژوهش شناخت هرچه بیش‌تر مخاطب كودك و دستیابی به مؤلفه‌هایی است كه می‌توانند در برنامه‌سازی و برنامه‌ریزی برای این گروه سنی مفید باشند. مدیریت پژوهش سیما برای آشنایی بیشتر برنامه‌سازان تلویزیونی با ویژگی‌های مخاطبان كودك و آگاهی از ویژگی‌های رشدی و شخصیتی آن‌ها، ۱۰۰ نکته کلیدی را بیان کرده‌است كه از كتاب‌های روان‌شناسی رشد و منابع مرتبط با تلویزیون و كودك استخراج و تدوین شده‌اند و حاوی اطلاعات ارزشمندی در زمینه رشد كودك و توانایی‌های ویژه او و راهکارهایی برای برنامه‌سازی تلویزیونی هستند. امید است این مجموعه بتواند گام كوچکی را برای هرچه بهتر شدن برنامه‌های تلویزیونی كودك بردارد.

کلیات

موضوع اصلی در نظریات رشد، چگونگی پیدایش و ایجاد نوع خاصی از تفکر و شناخت با تاکید بر نقش عوامل زیستی در کودک است. از دیدگاه روان‌شناسان، کودک موجودی خلاق و فعال است و در هنگام تولد ساخت یا توانایی خاصی ندارد و تنها با بازتاب‌ها به دنیا می‌آید. به تدریج در طی مراحل رشد از طریق تعامل با محیط و کسب صلاحیت‌های زیستی، واجد یک سری توانایی‌های ذهنی، روانی و شناختی می‌شود. به بیان دیگر نمی‌توان تعامل کودک را با محیط بیرونی نادیده گرفته، زیرا تحول کودک ناشی از تعامل وی با محیط است و فرایندی به تمام تعامل‌جویی موجب اصلاح تعامل فعال بین کودک و محیط می‌شود. کودک در حین تعامل با محیط خود را می‌سازد. بنابراین تعامل مستمر و مداوم با محیط موجب تحول و دگرگونی کودک خواهد شد و کودک را واجد یک سری توانایی‌های ذهنی، شناختی، عاطفی، هیجانی و اخلاقی خواهد کرد. در این پژوهش سعی بر آن بوده تا شیوه‌های برنامه‌سازی بر اساس نظریه‌های رشد اعم از شناختی، جسمانی، زبانی و هیجانی در کودک که گرفته شده از آراء و نظرات روان‌شناسان این حوزه چون ژان پیاژه، لورا برک، باندورا و ... است، تبیین و شیوه برنامه‌سازی برای هر یک از این مراحل مختص قشر کودک تشریح شود.